

Víra a samota

Nyní však přišel Timoteus od vás a přinesl radostnou zprávu o vaší víře a lásce i o tom, jak na nás stále v dobrém vzpomínáte a toužíte nás spatřit stejně jako my vás. (1Te 3:6)

1. čtení: Matouš 4:1-11

Hlavní čtení: Lukáš 20:20-26

Milí bratři, milé sestry,

kdysi mi vyprávěl náš bratr kurátor příběh ze života slavného psychoanalytika Carla Gustava Junga. Jung jednou radil svému klientovi, aby odjel na čas do hor. Aby tam byl sám. Sám se sebou. Když se ten klient vrátil, Jung se ho ptal, jak samotu zvládal. Prý vůbec ne dobře. *Ano*, přitakal mu Jung, *protože být sám se sebou, to je hrozná společnost*. Jinými slovy: Vydržet samotu není vůbec snadné.

Pán Ježíš byl na poušti 40 dní sám. Bez lidí. Duch svatý ho tam na pustá místa zavedl. A Pokušitel na něj tvrdě dorážel. Apoštol Pavel dnes píše o tom, jak těžce prožívá odloučení od svých bratrů a sester. I pro něj se toto osamocení stává zkouškou. Zkouškou víry. A my? Jsme rádi sami? *Ano!* Jsou chvíle, kdy jsme rádi sami. Tehdy, když jsme dlouho vystaveni většímu shluku lidí, prožíváme hektický a společensky bohatý život. Pak je dobré dát si pauzu. Projít se po okolí. Sám. Sednout si na verandu. Sám. Okopávat záhony. Sám. Jet autem na nákupy. Sám. Číst si knihu. Sám. Modlit se. Sám.

Jsou ale okamžiky, kdy nám samota vadí. Kdy nás samota drtí. Ničí. Trápí. Především tehdy, když jsme sami proti své vůli. Třeba když se naše zdraví podstatně zhorší. A my nemůžeme jinak: Musíme do nemocnice, kde si nás na pár dní nechají. Nikomu se nechce. A málokdo si v tom libuje. Jistě, v nemocnici sami nejsme. Jsou tam uklízečky, sestry, lékaři, pacienti a televize. Ale vlastně jsme sami. Cítíme se osamoceni. Proč? Protože nejsme s těmi, které máme rádi, na kterých nám záleží a kteří mají rádi zase nás. Nebo když se naše rodiny nepohodnou. Oslava narozenin skončí hádkou. Lidé se rozejdou ve zlém. A je dusno mezi příbuznými. Dusno, které trvá dlouho. A nikdo neví, kdy a jak skončí. Cítíme se sami, osamělí. Protože ti, které máme rádi, s námi nemluví. Anebo my s nimi mluvit nechceme. A přitom bychom rádi opět mluvili a normálně se stýkali. Jen nevíme, jak na to. Přičemž samozřejmě normálně chodíme do práce, potkáváme se s lidmi v obchodě, zdravíme sousedy. Ale cítíme se osamoceni, protože ty naše nejmilejší postrádáme.

Slavíme dnes první postní neděli. Začátek postního období, které vrcholí Velkým Pátkem, tedy připomínkou Kristovy oběti za naše hříchy. A tak do toho dnešního uvažování odvážně zahrneme i náš hřích. Jsme někdy sami, protože jsme ublížili těm, které milujeme. Cítíme se osamělí. A přitom víme, že si za to můžeme. Nedrželi jsme jazyk na uzdě a řekli něco, co druhé ranilo. Nechtělo se nám pomáhat, a proto jsme je, když o pomoc žádali, poslali k šípku. A teď nás to mrzí.

Je první postní neděle, čas, který vrcholí velikonočními svátky. Oslavou Kristovy smrti a jeho vzkříšení. A tak musíme zmínit i lidskou dočasnost, pomíjivost, smrtelnost. A ta bytostně souvisí se samotou. Protože nejtvrdší podoba samoty je situace, kdy nás opustí milovaný člověk. *Ano*, na pohřbu nám kondoluje mnoho lidí. Bratři a sestry nás ujišťují, že se za nás budou modlit. Rodina nám slibuje, že nám bude pomáhat. *Ale jak mně chcete pomoci, když jsem přišel o nejdražšího člověka na celém světě? Jak mi ho chcete nahradit?*

Bratři a sestry, dnešní kapitola z Pavlova listu tesalonickým křesťanům je zajímavá v mnoha ohledech. Ale vlastně nejvíc mě oslovil ten Pavlův tón. Jak apoštol po těch křesťanech touží! Jak by je chtěl vidět! Jak by si přál slyšet jejich hlas! Jak by se s nimi chtěl pomodlit a potěšit se evangeliem! A přitom se obejmout a políbit na tvář. Vždyť to jsou jeho nejbližší! Je to jeho rodina v Pánu Ježíši Kristu. Tak třeba: Pavel dnes dvakrát zmiňuje, že to už nemůže vydržet. (v. 1.5)

- ¹ *Když jsme to již nemohli déle vydržet, rozhodli jsme se zůstat v Athénách sami ² a poslali jsme Timotea, našeho bratra a Božího spolupracovníka v evangeliu Kristově, aby vás utvrdil a povzbudil ve vaší víře, ³ aby se nikdo nedal zvíkat v těchto souzeních; neboť sami víte, že to je náš úděl.*

Co nemůže vydržet? Tu nevědomost! Neví, co se s těmi tesalonickými čerstvě obrácenými bratry a sestrami děje. Jak válčí. Zda se drží Krista, v což Pavel upřímně doufá. Zda z moci Božího Ducha zvládají všechny těžkosti, které na ně doléhají. Vnitřní pochybnosti. Vnější tlak od jejich přátel, rodin a sousedů, kterým se kvůli Kristu vzdálili. Pavel se musí dozvědět, co se s nimi děje. Zda pevně stojí v Pánu a nedají se zvíkat. A tak raději zůstane sám v Athénách a pošle svého blízkého spolupracovníka Timotea, aby zjistil, jak se tesalonickým daří.

- ⁵ *A tak když jsem to již déle nemohl vydržet, poslal jsem Timotea, abych poznal vaši víru, zdali vás snad pokušitel nesvedl, takže by naše námaha vyšla naprázdno.*

Timoteus nejde na inspekci. On za nimi míří jako pravá ruka apoštola. Aby je povzbudil ve víře, která prochází výhnní zkoušek a kdejakým soužením.

- **² a poslali jsme Timotea, našeho bratra a Božího spolupracovníka v evangeliu Kristově, aby vás utvrdil a povzbudil ve vaší víře, ³ aby se nikdo nedal zvíkat v těchto souženích; neboť sami víte, že to je náš úděl.**

A jaká radost opanuje Pavla, když zjistí, že se jim dobře vede. Že všechny těžkosti s vírou spojené plus mínus zvládají. Že se drží Krista. Dnešní kapitola popisuje především Pavlovu radost z tesalonických bratrů a sester. Tito čerstvě obrácení křesťané jsou obrovským zdrojem duchovní síly a útěchy pro našeho ostríleného apoštola. Timoteus Pavlovi popíše, co se děje ve sboru v Tesalonice. A apoštol jásá.

- **⁶ Nyní však přišel Timoteus od vás a přinesl radostnou zprávu o vaší víře a lásce i o tom, jak na nás stále v dobrém vzpomínáte a toužíte nás spatřit stejně jako my vás. ⁷ Tak jste nás, bratři, ve vši naší tísní a soužení potěšili svou vírou. ⁸ Nyní jsme zase živi, když vy pevně stojíte v Pánu.**

Pavel doslova ožil. Byl silně povzbuzen tím, že v Krista stále věří, že víru neopustili. Tento svůj radostný stav popisuje jako návrat ze smrti do života. Tak hluboký byl jeho zármutek. Tak zoufale prožíval svou nevědomost, že se pro něj Timoteovy čerstvé zprávy staly evangeliem, které ho postavilo opět na nohy. A všimněte si ještě jedné pěkné věci, kterou bychom měli ocenit. Apoštol prosí Pána, aby tesalonické mohl vidět tvář v tvář. Ale zatím mu k radosti bohatě stačí fakt, že žijí. Že žijí s Kristem. Pavel tedy dál nenaříká, že je nevidí. Nevydírá je svými slzami. Píše o radosti! Timoteus mu přinesl evangelium. Radostnou zprávu o jejich víře a lásce, o jejich náklonnosti vůči Pavlovi, o jejich touze vidět se s ním tvář v tvář. Jsou v rukách Božích. Z toho se Pavel raduje, přestože se s nimi dlouho neviděl. Možná bychom mohli vůči některým lidem, které moc milujeme a které málo vídáme, zaujmout někdy stejný postoj. Radovat se z toho, že se jim dobře vede. A tím zahánět smutek z toho, že je nevidíme. Pokud to bude vůle Páně, znovu se setkáme. Buď přijdou oni k nám. Nebo my k nim. Nebo pro nás přijde náš Pán Ježíš. Ano, i to je zdroj Pavlovy útěchy. Brzký příchod Pána Ježíše, který nás všechny jednou shromáždí. Budeme-li s Kristem, budeme opět s těmi, kteří nám tolik chybí.

- **¹⁰ Ve dne v noci vroucně prosíme, abychom vás mohli spatřit a doplnit, čeho se nedostává vaší víře. ¹¹ Sám náš Bůh a Otec i Ježíš, náš Pán, kéž připraví naši cestu k vám! ¹² Necht' Pán dá bohatě růst vaší vzájemné lásce i lásce ke všem, tak jako i my vás milujeme, ¹³ ať posílí vaše srdce, abyste byli bezúhonní a svatí před Bohem, našim Otcem, až přijde náš Pán Ježíš se všemi svými svatými.**

Bratři a sestry, jeden moment z těchto řádků nám mohl snadno uniknout. Apoštol se s nimi opět chce vidět, aby směl *doplnit, čeho se nedostává jejich víře*. Počkat! Že by se jejich víře snad něco nedostávalo? Že by jejich víra nebyla úplná a dokonalá? No, jistěže! Víra nikdy není celá. Nikdy není dokonalá. Víra pořád roste. Někdy se ztrácí. A pak se musí znovu nalézt. Někdy ji umenšuje strach. Jindy hřích. Někdy těžkosti kolem nás. Jindy vnitřní pochybnosti a bolest. A tak v průběhu života víru nalézáme, ztrácíme a znovu nalézáme. Naše víra se mění v čase. Je silně závislá na životních zkušenostech. Ale naštěstí také na jejím původci, na Ježíši Kristu, který nás ve víře posiluje. Nikdo nemůže říct, že už věří dokonale. Leda by si neviděl na špičku nosu.

Víru je tedy třeba posilovat. A kde? Ve společenství. Ve společenství s Bohem. Tedy v Boží blízkosti. Ale také, jak jsme dnes slyšeli, i ve společenství lidí. Bratrů a sester. Víra roste ve společenství Božího lidu. Moje víra roste díky tobě, bratře a sestro. A tvoje víra roste zase díky mně. Pavel sice nemluví přímo o tom, že by měl slabou víru. Ale víckrát mluví o tom, jak ožil, když uslyšel o těchto svých bratrech. Jak ožila jeho víra, když o nich jen slyšel. Tím víc ožije, až se spolu opět shledají a padnou si do náruče.

Bratři a sestry, mám pocit, že nám dnes Boží slovo sděluje, že si máme vážít společenství. Že společenstvím Božího lidu nemáme nikdy pohrdat. Že nad sborovým životem nemáme ohrnovat nos. Nikdo z nás neví, zda příští neděli bude moct přijít opět na bohoslužby. Nikdo z nás neví, zda dnešní vysluhování večere Páně není jeho poslední. Nikdo z nás neví, zda pro něj bude za čtrnáct dní ještě reálné dojít na modlitební chvíli, biblickou hodinu, zpěv či mládež. Nedávno jeden presbyter řekl svému kazateli: *Biblická hodina na faře, to je v týdnu úplně to poslední ze všeho, co bych rád dělal*. To je velice smutné.

Jistě, jsme to ale parta hříšníků, že? Víry na rozdávání nemáme. Často v nás převládá sobectví, tedy láska k sobě, nad láskou k druhým lidem a k Bohu. A místo naděje vedeme poráženecké řeči. A za ty roky společného života jsme si mnohokrát vzájemně ublížili. To je realita. Ani v Tesalonice nebyli žádní svatoušci. Jak to víme? Protože nikdy nikde se žádní svatoušci nescházeli. A přesto po nich Pavel silně touží. A oni zase po jeho přítomnosti.

Apoštol o tom mluví ve svém závěrečném požehnání. Prosí Boha o to, aby mezi nimi rostla vzájemná láska. Asi roste jen pomalu. Nebo se její růst trošičku pozastavil. A možná že lehce plavou v tom, jak dobře žít před

Boží tváří. Apoštol prosí Boha, aby jim žehnal. Aby oni směli žít svatým a bezúhonným životem. A do třetice: Tito křesťané zřejmě neměli vůbec jasno v základních věroučných otázkách. Velice rychle se smířili s tím, že Kristus nikdy nepřijde. Ale on přijde, povzbuzuje je Pavel. *Jen vydržte. Jen ho vyhlížejte.*

Milí bratři, milé sestry, ani naše společenství není prosycené jen pravou láskou, neochvěnou vírou a silnou nadějí. Ani naše společenství není příkladem svatosti a bezúhonnosti. A přesto je dobré a důležité, abychom se společně scházeli ve jménu milosrdného Ježíše, který za nás položil svůj život na kříži. Abychom naslouchali jeho slovu. Abychom přijímali u jeho stolu chléb a víno na znamení jeho lásky k nám. Právě proto, že naši víře, lásce a naději stále něco chybí, jsme dnes spolu. Nasloucháme Božímu slovu. Vidíme na sebe. A bok po boku budeme za chvíli prožívat, že nás všechny Kristus velice miluje. Takové, jací dnes jsme. Díky této Boží péči snad zítra budeme zase o něco lepší, než jsme dnes.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, děkujeme ti jeden za druhého. Že smíme kráčet za tebou společně. Ne sami, ale spolu s těmi, které jsi přijal, kterým jsi odpustil, které svým Duchem posiluješ. Dej, abychom o naše společenství pečovali, jak nejlépe umíme. Ať je tento sbor duchovním domovem nejen pro nás, ale i pro ty, kteří domov zatím hledají. Amen.*